

Boekbespreking

Problemen rondom de houtteelt. Dr. G. Hellinga. Inaugurale rede. Wageningen, uitg. Veenman & Zonen, 1958.

In deze rede wordt eerst de achteruitgang van de bossen geschetst door de sterke groei van de menselijke bevolking op onze aarde. Voordien was hout onbeperkt aanwezig en de jacht hoofdzaak. Eerst langzamerhand ontstond het cultuurbos en de noodzaak deze cultuur doelbewust te leiden door ontwikkeling van de bosbouwwetenschap. Hellinga schetst uit de aard van de zaak enige problemen van de houtteelt, in hoofdzaak in het verband van de produktie-verhoging.

Verkeerde menselijke maatregelen hadden achteruitgang van het cultuurbos gebracht. Houtteelt met wijs beleid en inachtneming van de economie kunnen ons leiden naar een goede boscultuur. In het bijzonder deskundig beheer, waaraan buiten de staatsbossen nog bijna alles ontbreekt. De gemiddelde aanwas van het Nederlandse bos ligt het laagst van alle bossen in West-Europa. Dit komt ook wel door de hoge wildstand en ondoelmatig recreatie-gebruik van het bos. Litbreidingsmogelijkheden van boscultuur zijn er nog aanwezig, bijvoorbeeld ten aanzien van marginale landbouwgronden, waarop een lonende landbouw onmogelijk is en dus een rendabele bosbouw kan beginnen.

Naast inlandse, dienen exotische houtsoorten te worden gebruikt. Zo werd terecht de douglas in het veredelingsprogramma opgenomen, naast invoer van gewenste herkomsten met zekerheid van soortechtheid. Ook snelle jeugdgroei vertonende houtsoorten zijn van belang, waaronder vooral de populier aandacht verkreeg. De trilpopulieren trekken in dit verband de aandacht voor de armere gronden, waarmee onze bosbouw overwegend te maken heeft, maar ook de canada-populieren eisen de aandacht vanwege hun groot belang voor de houtproductie. Nader onderzoek ten aanzien van vegetatie-concurrentie, mede in verband met onkruidgroei en leguminosenteelt, is zeer nodig en dit brengt ons op fysiologisch en morfologisch onderzoek van wortelstelsels.

Met selectie en veredeling kan op de lange duur zeer zeker een opbrengstvermeerdering worden verkregen maar daarbij is ook fysiologisch, pathologisch entomologisch en anatomisch onderzoek nodig. Bastaarderding kan leiden tot heterosis. Snelle groei, naast bewortelingsvermogen van stekken van bijvoorbeeld trilpopulieren, moet men zien te verkrijgen. Een ruimere boomsoortenkeuze en een niet te gering aantal hybriden, cultivars en klonen acht Hellinga voor een ruimere risico-verdeling in de bosbouw, mede met het oog op ziekten en plagen, van belang. Zaadtuinen dienen mede het genetisch betere materiaal te gaan leveren. Noodzakelijke entingen brengen het probleem van de onderstam. Voorts dient in aanmerking te worden genomen het stadium waarin het levende materiaal zich bevindt. Zo is in het volwassen stadium moeilijk te stekken, maar kan weer eerder bloei worden verwacht.

Op alle onderdelen kan hier niet worden ingegaan. De rede geeft echter een goed overzicht van allerlei problemen, waarmede men in de houtteelt thans heeft te maken. „De boomveredeling zorgt voor hoogwaardig plantsoen, de bosbouwpraktijk zorgt voor optimale uitwendige omstandigheden; tezamen zorgen zij voor de verhoging naar volume en waarde en voor het veilig stellen van de houtproductie.” F. B.